

สัก

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Tectona grandis* L.f.

วงศ์ : LABIATAE

ชื่ออื่น : เคาะเขียโอ (ละว้า เชียงใหม่) ปายี้ (กะเหรี่ยง กาญจนบุรี) ปิอี ปิ อือ เป็ อี (กะเหรี่ยง แม่ฮ่องสอน) สัก (กลาง สุราษฎร์ธานี) เสาบยี่ (กะเหรี่ยง กำแพงเพชร)

พรรณไม้ประจำจังหวัด : อุดรดิตถ์

ลักษณะทั่วไป : เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่สูงถึง 50 เมตร โตเร็ว ผลัดใบในฤดูร้อน ส่วนกิ่งก้านที่ยังอ่อนจะเป็นสีเขียวและมียาง เปลือกเรียบหรือแตกเป็นร่องเล็กๆ สีเทา ใบเป็นใบเดี่ยวมีขนาดใหญ่มาก เรียงตรงข้าม สลับตั้งฉาก รูปรี ปลายใบแหลม โคนใบมน เนื้อใบสากคาย สีเขียวเข้ม ท้องใบสีอ่อนกว่า มีต่อมเล็กๆ สีแดง ดอกเป็นช่อใหญ่ ออกที่ปลายกิ่งและซอกใบบริเวณปลายกิ่ง กลีบดอกสีขาวเชื่อมติดกันเป็นหลอดสั้น ผลเป็นผลสดค่อนข้างกลม มีขนละเอียดหนาแน่น กลีบเลี้ยงขยายตัวหุ้มผลไว้ด้านใน

การกระจายพันธุ์ : ป่าเบญจพรรณทางภาคเหนือ บางส่วนของภาคกลางและภาคตะวันตก

ออกดอก : มิถุนายน - ตุลาคม ผลแก่ กรกฎาคม - ธันวาคม

การขยายพันธุ์ : โดยการเพาะเมล็ด

ประโยชน์ : เนื้อไม้ ใช้ในการก่อสร้าง เครื่องเรือน ปลูกมอด ไม่ชอบน้ำลาย เพราะมีสารพวกเตคโตริโนน แก่นหรือเนื้อไม้ รสร้อนขมเมา ใช้ในการฆ่าพยาธิผิวหนัง ขับพยาธิ บำรุงโลหิต แก้ไอ ขับลม ขับปัสสาวะ แก้บวม ขับลมในกระดู กุมธาตุ แก้อ่อนเพลีย และแก้ไข้ เปลือกต้น รสฝาดเฝื่อน ใช้ในการสมานแผล ใบ รสฝาดเฝื่อน แก้เบาหวาน ดมกับน้ำ รับประทานเป็นยาลดน้ำตาลในเลือด แก้พิษเสมหะและโลหิต แก้ระดูไม่ปกติ ดมเอาน้ำอมแก้อาการเจ็บคอ ยอดอ่อน ใช้ข้อมผ้า ให้สีม่วงอ่อน ดอก รสจืด แก้ระบบทางเดินปัสสาวะ

